

Hər dəfə onunla qarşılaşanda ilk öncə yadıma Şəhur düşür. Xususiə Apar çayının sahili Bilirsiniz niyə? Çünki mən Naxçıvanda olanda dəyərlili şairimiz, böyük ziyalı, Naxçıvan Yazıçılar Birliyinin sədri , əziz dostum Asim Yadigar və unudulmaz şair dostum, dünyamızı vaxtsız tərk etmiş Əbülfəz Ülvilə birlikdə Şəhurra onu ziyarətə getdik. Və mən Şəhur mənzərələrini seyr edə- edə rayon mərkəzində bir ünvanda maşınımızın yana çəkilib dayandığını hiss edib özümü mənzərələrdən ayırdım. Əbülfəz Ülvilə maşını Şəhur Təhsil İdarəsinin qarşısında saxlamışdı. Maraqla yol yoldaşlarıma baxdım. Asim dedi ki, qağa, İbrahim burda işləyir. Gedək, görüşək. Rəhbərlikdən icazə ala bilsək, Şəhurun görməli yerlərini onunla birlikdə gəzərik.

nin səbəblərini dedi. Söylədiklərini qəbul etdim. Çünki bizim ədəbi mühitdə müəyyən xoşagəlməz yanaşmalar var. Hansısa bir qələm adamı özünün dostu olan məmura, iş adamına bir yazı həsr edərsə ona min yozum tapılır. Bax ,bu mənada ağsaqqal şair dostum kitabın çapını xeyli ləngidib. Nəhayət ki , 2025-ci ilin sentyabrının ilk ongünlüyündə "Arpaçaydan Xəzərə" dünyaya gəlib. Kitabın redaktoru şair, alim Məmməd Tahir, nəşiri isə şair Qəşəm İsabəylidir. Kitab 7 fəsildən ibarətdir. Bu fəsillərin hər biri bütövlükdə bir məramı, bir ünvanı tərənnüm edir. O məram da, o ünvan da İNSANDIR. Onun vətənidir, təbiətidir, onun şəhidadıdır, onun elmidir, onun dünyagörüşüdür. Məhz bu silsilə boyunca İbrahim Yusifoğlunun şeirləri oxucu qarşısına çıxıb. Şeirlərlə tanış olduqca bir söz bilicisinin ilıq, həm də səmimi

də qeyri-adilik axtarılır. Bax bu mənada İbrahim müəllimlə yola getməyən həyat bizlərlə də yola getmir. Hec getmək fikrində də deyil. Ona görə ki, 30 il Araz boyunca qatar getməyib. Bu nisgili hər kəs bildiyi kimi ifadə edib. Çəkdiyi kimi yaşayıb. Və həmin yaşamı da İ.Yusiföglü yazıya çevirərək belə ifadə edib:

**Qatarlar keçərdi Araz boyunca,
Şəhurdan Bakıya yol eyləyərdik.
Lal axan sulara baxıb dyunca,
Həsərdən yoxrulan şeir söyləyərdik.**

**Qərbə taleli çaydı bu Araz,
Suları gözümdən içilməyibdi.
Yadlara paylanan paydı bu Araz,
Boynuna bütöv don biçilməyibdir.**

Mən əvvəl də qeyd etdiyim kimi İ.Yusiföglü bu kitabında ovqat duyğularını,

"Arpaçaydan Xəzərə"

Xatirələrimi də təzələyən yeni kitab

Təbii ki, qonaq ev sahibinə tabedir. Və mən də onların təklifini birmənalı qarşıladım. Birlikdə təhsil idarəsinin binasına daxil olduq. Elə pilləkənlərdə İbrahim Yusifoğlu ilə qarşılaşdıq. Sarıldıq bir- birimizə. Xeyli vaxtdır ki, görüşmürdük. Sonra o bizi öz otağına dəvət etdi. Və Asim müəllimə dedi ki, siz bir dəqiqə gözləyin, mən müdirdən icazə alım, gedib bir çay içək. Söhbətləşək.

Mövzunu belə uzatmaqda məqsədım var. Belə ki, İbrahim müəllim otaqdan çıxandan bir dəqiqə keçməmiş cavan bir oğlanla geri qayıtdı.Adını unutmadı-ğım Tuncay bəy öncə Asim müəllimlə, sonra Əbülfəzlə və mənəmlə görüşdü. Dedi ki, sizin gəlişinizi eşidən kimi tələsdim əlinizi sıxmağa. Bizim üçün, kollektivimiz üçün şərəfdir ki, dəyərlili şairlərimiz Bakıdan gələn qonaqla birlikdə idarəmizə gəlib.

Xeyli ayaqüstü söhbətdən sonra bildirdi ki, mən iş vaxtı sizinlə gedib oturma bilmirəm. Amma İbrahim müəllimə icazə verirəm. Gedin üreyiniz istəyən yerdə çay için, mən işin sonunda özümü sizə çatdıraram.

Bəli, mən ilk dəfə Arpa çayını onda gördüm. İbrahim Yusifoğlu bizi Arpaçay deryuaçasına apardı. Göz yaşından dupduru olan çayın suyunu baxdıqca bir anlıq ağılımdan Bakıda içdiyimiz sular gəlib keçdi. Elə bil təbiət də hiss etdi bunu. Elə deryaçağın sahilində balıqlara tamaşa etdiyimiz anda hardansa bir topa qara bulud gəldi. Gələn kimi də gözüünü üstümüze sıxdı. Bir dəqiqəlik yağış yeri- göyü birləşdirdi. Ardınca göy-qurşağı gəldi. Beləcə gəlişimi dəyərləndirdi Arpa çayı. Orada söhbət təbii ki, ən çox ədəbiyyatdan oldu. İbrahim Yusifoğlu sözarası dedi ki, bir kitab üzərində işləyirəm. Allah qismət etsə, adını "Arpaçaydan Xəzərə" qoyacam.

Həmin tarixdən 7-8 il keçib. Bu aralıqda İbrahim müəllimin bir neçə kitabı işıq üzü görüb. Hətta 70 illik yubileyini də qeyd etmişik. Amma mən özünə demədən hər görüşüməzdə onun "Arpaçaydan Xəzərə" kitabını gözləmişəm. Bu mənə bir yaddaş marağı idi. Çünki olmasını görmək istiyirdim.

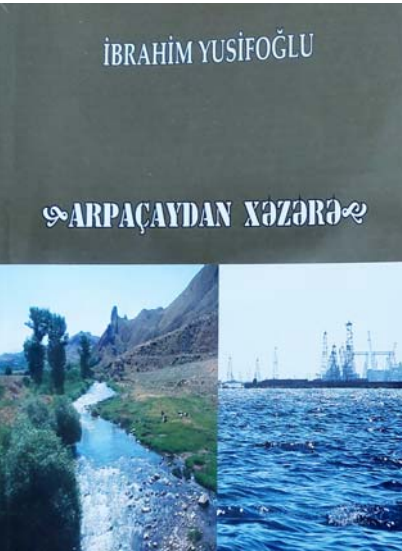
Bu günlərdə lap dəqiqini desəm, 15 gün əvvəl İbrahim Yusifoğlu mənə zəng etdi:

-İşdəsən?

Təbii ki, bəli dedim. O da gəlirəm deyib, gəldi. Əlində də "Arpaçaydan Xəzərə".

İlk kitabı çıxan müəllif sevinci ilə dedi ki, mətbəədən 2 kitab götürdüm, birini sənə gətirdim. Sonra da səliqəli bir avtoqrafla "Etibarlı dostum Əbülfət Mədətoğluna" yazıb, bağışladı mənə.

Əlimi üreyimin üstünə qoyub tam səmimiyyətimlə demək istəyirəm ki, özüm daxil olmaqla ən yaxın, ən dəyərlili həm-karlığımın yeni kitablarını dünyaya gələn yeni övlad kimi həmişə öpmüşəm. İbrahim Yusifoğlunun da kitabını öpüb "Məbarək olsun!",-dedim. Yanındaca vərəqlədim, o da kitabın niyə gecikməsi-

ifadələri səni poeziya dünyasına çəkib aparır. Həmin mənzərə elə mənəim Arpa çayının sahilində yaşadığım anın sanki şeirlə ifadəsidir.Müəllif yazır ki:

**Göy diksindir, yer titrəyi
Ölüm saçan mənzərəyə.
Ölür uşaq, qadın, qoca
Alan yoxdur heç nəzərə.
Od püşkürür tanklar, toplar,
Raketlərdi hədəf vuran.
Göy üzündə "at oynadan"
Dronlardı-qorxunc hər an.**

Bu şeirin mənəim diqqətimi çəkməsi səbəbsiz deyildi...İbrahim Yusifoğlu ilə həmin o Arpa çayının sahilində qəfl qara buludun necə şaqıldadığını, necə vahiməli bir gurultu qopduğunu hələ o vaxt müharibə səhnəsi ilə paralel olduğunu söyləməsini xatırlatdı mənə. Çünki onda hələ müharibə gedirdi. Hələ bayraqlarımız Şuşada, Xankəndində dalğalanmırdı. Ermənilər Naxçıvanı da tez- tez atəşə tuturdular. Naxçıvan sakinləri də müharibənin nə olduğunu, fəsadlarının necə olduğunu yaxşı bilirdilər...

Kitabdakı şeirlərin mənəim üçün ən önəmli cəhətlərdən biri o idi ki, şeirlərim hamısında ovqat var idi. İ.Yusiföglü öz yaşadıklarını, öz duyduqlarını şeirə çevirmişdi. Sanki şeirlər sənəinlə söhbət edir. Elə söhbət ki, misralar özü sənə özüünü təqdim edir. Məsələn:

**Günəş istəmişəm, bulud sağdırıb,
Ömrümə qarşıyıb, qarşıq yadırlıb.
Başımın üstündə şimşək çaxdırıb,
bu həyat mənimlə yola getmədi.**

Yaxud da:

**Bir də vurulaydı, axı nəyimə,
Dərdi şələlədi düz kürəyimə.
Vurdu vurduğunu düz üreyimə,
Bu həyat mənimlə yola getmədi.**

Əlində bütün insanlar- xususiə, söz adamları həyatdan narazıdır. Çünki onlar fərqli baxırlar hər şeyə. Adiliyin için-

ovqat yaşamını daha çox qabardıb. İstər ittihaş şeirlərində, istər sağlıq durumu ilə bağlı yazdığı xəstəxana şeirlərində... Həmçinin Naxçıvanı tərənnüm edəndə də o, birmənalı olaraq yalnız özünün bütün hislərini sözə hopdurub. Qələm onun ovqatını misralara- bəndlərə çeviribdir.

Kitabdakı hər bir şeir haqda düşüncələrimi, mülahizələrimi gələcək yazılarıma saxlamaqla qəlbimə daha çox münis olan bir şeiri də burda oxucu qarşısına çıxarıram: Söhbət "Uzat əllərini" şeirindən gedir.

Bu şeir 1994-cü ilin noyabr ayında yazılıb. Gəlin diqqət yetirək:

**Bəlkə gözləmərdin, bəlkə nə bilim...
Bəlkə acıyırsan, gülürsən elə
Görürsən tutulur söz dəyən dilim-
Uzat əllərini çatacaq mənə.**

**Uzat əllərini barmaqlarınla,
Cədləşmiş saçların daranmalıda.
Bütün inamınla, bütün varınla
Səndə mənə inam yaranmalıda.**

**Uzat əllərini, tutum əlindən,
Beləcə arada körpü yaransın.
Baxım gözəlinə, bu vaxt dilindən
Ürəyim istəyən sözlər alınsın.**

Bir hissəsini təqdim etdiyim bu şeirin çəkdiyi rəsmi yəqin ki, göz önünə gətiriniz. Bu, böyük bir sevginin portertinin cizgiləridir. Bütövlükdə isə "Arpaçaydan Xəzərə" İbrahim Yusifoğlunun ömrünün cizgiləridir.

Sonda onu da vurğulayım ki, "Arpaçaydan Xəzərə" bir poemanın adıdır. Bu poema isə ünvanlıdır. Bir akademikın ömür yolunun cizgiləridir. Kitabı oxuyanlar özləri öz baxış bucaqları ilə o cizgiləri seyr edəçəklər.

Bir daha təbrik edirəm, İbrahim müəllim! Şəhurda, Arpa çayı sahilində, lap elə Arpaçay deryaçasının o gözəl güşəsində görüşmək ümidi ilə!

Əbülfət MƏDƏTOĞLU